

Verslag van de reis naar Mozambique in september 2025.

In de maand september heeft de voorzitter van de stichting een bezoek gebracht aan Milange in Mozambique.

Het bezoek had twee doelen.

Allereerst wilden we praten met Isaac Gama en pastor Ualise over de “Emmanuel Farm”. Het agrarisch bedrijf van Isaac zal het geld gaan leveren om ook in de toekomst jonge, gemotiveerde studenten naar een medische opleiding te kunnen sturen. Onze gesprekken kunnen hem en pastor Ualise helpen om continuïteit in het project te krijgen. We hebben gesproken over een aantal bedrijfskundige aspecten van een groot bedrijf zoals de Emmanuel Farm. Het vastleggen in, en het gebruiken van een administratief systeem om de bedrijfsprocessen te kunnen sturen en beoordelen op hun effectiviteit. We hebben gesproken over een goede boekhouding en over het calculeren van kosten en risico's en resultaten. Isaac is vooral een praktisch mens die veel dingen op zijn gevoel doet. Hij onderschrijft wel de noodzaak om meer inzicht te krijgen. Op basis van onze gesprekken heeft hij besloten komend jaar naar een bedrijfskundige opleiding te gaan. Hij kent een opleiding in Blantyre in Malawi waar hij ook eerder een management opleiding heeft gevolgd.

Verder wilden we alle studenten nog een keer spreken en een soort van afscheid nemen. Hoewel het oorspronkelijke plan was om de hele club bij elkaar te roepen, kon dit niet worden uitgevoerd. We hebben onze studenten min of meer individueel bezocht. Onderstaand volgt een overzicht.

◆ Raquel Teixeira.

Raquel heeft in september haar diploma gekregen van de universiteit. Door een extra opleiding is deze diploma uitreiking niet eind 2024 geweest maar nu. Omdat Raquel vragen had over de kwaliteit van haar opleiding, was het plan om haar een jaar in Maputo in een ziekenhuis te laten werken, met een docent die veel doet met internationale studenten. Tot onze verrassing melde

Raquel dat ze niet naar Maputo zou gaan. Ze heeft contact gehad met die docente Maria Augusta. Ze is van mening dat in de ziekenhuizen in Mozambique overal volgens hetzelfde systeem wordt gewerkt. In de ruim zes jaar dat ze nu de opleiding heeft gevolgd heeft ze het systeem goed leren kennen. Een jaar in Maputo zal haar geen nieuwe inzichten opleveren denkt ze, en van onvoldoende toegevoegde waarde zijn. Ze wil nu zo snel mogelijk Engels leren spreken en schrijven. Dan kan ze een plaats in een Engelstalig ziekenhuis in het buitenland krijgen en zo een goede aanvulling op haar opleiding krijgen. Na dit idee zorgvuldig met haar te hebben besproken, zijn we van mening dat dit plan ondersteuning verdient. Het plan is door ons besproken met de arts/directeur van het Mulanje Mission Hospital in Malwi. Deze Nederlandse arts wil meewerken om Raquel een periode in het ziekenhuis te laten werken als vrijwilliger. De kosten voor dit traject zullen worden gedragen door de lokale organisatie die het werk van MpM gaat voortzetten.

◆ **Domingas**

Domingas werkt al een aantal jaren in Tête in het ziekenhuis. Ze is een kwalitatief zeer goede en zelfstandige verpleegster. Ze is inmiddels getrouwd en heeft een zoontje. Hoewel ze in de toekomst graag nog verder wil studeren voor arts, ziet ze daar voorlopig vanaf, omdat ze dan naar een universiteit moet die niet in de buurt is. Wel wil ze in het ziekenhuis een cursus volgen die haar kennis niveau een boost zal geven. De kosten voor deze extra opleiding komen voor rekening van de voortgezette MpM organisatie.

◆ **Sète**

Sète is ook al enige jaren werkzaam als verpleger. Hij werkt in het ziekenhuis in Milange op de eerste hulp afdeling. Hier komen vooral de gevallen met letsel binnen. Wondverzorging is dan ook zijn belangrijkste taak. Sète zou ook graag naar de extra opleiding willen, om op die wijze iets meer inkomen te verwerven. Sète is wel een goede verpleger, maar komt nog niet in aanmerking om deze extra opleiding te volgen. In de toekomst zal door de voortgezette MpM hierover worden beslist.

◆ **Aurora**

Aurora werkt ook al een tijd als verpleegster in het ziekenhuis in Milange. Zij is een erg goede verpleegster, en werkt voor een groot deel samen met de arts/directeur van het ziekenhuis, dr. Francisco. Zij heeft eveneens te kennen gegeven de extra opleiding te willen volgen. De voortgezette MpM organisatie zal dit steunen.

◆ **Ernesto**

Ernesto werkt vanaf zijn schoolopleiding direct in het ziekenhuis van Milange. Hij heeft zich in de opleiding bekwaamd als laborant. Hoewel hij de enige laborant in het ziekenhuis is heeft hij helaas nog geen vaste aanstelling. Hij werkt nog op vrijwillige basis. Hij heeft wel de toezegging dat zodra er budget

is voor een benoeming, hij die benoeming krijgt. Het ziekenhuis wil hem niet kwijt. ☹

◆ **Lucia**

Lucia heeft begin dit jaar haar opleiding ook afgerond, maar heeft nog geen plaats kunnen veroveren. Ze gaat werken op een kraamafdeling. In januari of februari komen er weer nieuwe functies vrij. Ze hoopt dan een plek te krijgen op een ziekenhuis in de buurt van Milange. Op dit moment solliciteert ze op vrijgekomen plekken in de regio. ☹

◆ **Baptista**

Ook Baptista heeft dit jaar zijn opleiding afgerond. Hij eindigde als beste van de school en kreeg daarom op kosten van de overheid de extra opleiding aangeboden. Hij heeft ook die opleiding met goed gevolg doorstaan. Hij heeft op dit moment verschillende opties voor een plek in een ziekenhuis. Baptista heeft de ambitie om later verder te studeren als arts. Als hij een aanstelling heeft in een ziekenhuis, mag hij na drie jaar die opleiding gaan volgen. De voortgezette MpM organisatie zal ook hem daarin ondersteunen.

Naast deze onderwerpen die van belang waren voor de afronding van het werk van MpM en voor de opstart en voortgang van het werk in Mozambique, kwamen veel andere onderwerpen ook aan de orde.

De situatie in de kerk.

De politieke situatie in het land.

En alle moeilijkheden en dreigingen en onvolkomenheden waar Isaac en Ualise mee te maken hebben.

Helaas moeten we constateren dat de situatie in Mozambique er niet beter op geworden is. Het is goed om onze Mozambikaanse vrienden in onze gebeden gedenken en bidden om positieve ontwikkelingen.

Zwartsluis 21 oktober 2025

Albert Horzelenberg